

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות
טלפון 02-6709502
פקס 02-6521663

תאריך: 21.11.2010	חוזר מס': 1928
<p>נושא:רכב לאבזרים מיוחדים תת נושא: מושב נשלף אינו כסא גלגלים שם החוזר:תשלום גמלת ניידות למי שהמכון הרפואי לבטיחות בדרכים אישר לו רכב עם מושב נשלף</p>	
<p>מטרת החוזר הגדרת שיעור גמלת ניידות למי שהמכון הרפואי לבטיחות בדרכים מאשר לו רכב פרטי או רכב מסחרי עם מושב נשלף.</p>	
<p>פתח דבר</p>	
<p>הגדרות</p> <ol style="list-style-type: none">1. רכב לאבזרים מיוחדים2. מושב נשלף3. הלואה מקרן ההלוואות4. המכון הרפואי	
<p>תהליך עבודה</p> <p> </p>	
<p>עדכון אחרון 21.11.2010</p>	
<p>חשוב לדעת</p>	
<p>מידע לנציגי שירות</p>	

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות
טלפון 02-6709502
פקס 02-6521663

קישורים רלוונטיים (חוק/תקנה/חוו"ד משפטית/פס"ד/חוזר)

[פס"ד צברי](#)

[רשימת תפוצה](#)

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות
טלפון 02-6709502
פקס 02-6521663

פתח דבר

מוגבל בניידות שוועדה רפואית קבעה כי הוא זקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו ואשר המכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע כי דרוש לו רכב לאבזרים מיוחדים (רכב אליו הוא יכנס כשהוא ישוב בכסא גלגלים) עשוי להיות זכאי ל:

- הלוואה עומדת לכסוי המיסים החלים על הרכב החדש שהוא רוכש, במלואם או בחלקם, ולא יותר מהמסים החלים על הרכב שאישר לו המכון.
- הלוואה מ"קרן הלוואות": הלוואה הניתנת בנוסף להלוואה העומדת, לכיסוי מחיר הרכב החדש ללא מיסים, ולמי שמחליף רכב – לכיסוי ההפרש שבין מחיר הרכב הקודם לבין מחיר הרכב החדש (כהגדרתם בהסכם) ועד למקסימום של 80% ממחיר הרכב החדש ללא מיסים.
- הלוואה למימון 95% מעלות הרכישה וההתקנה של האבזרים המיוחדים שהמכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע כי הוא זקוק להם לצורך הנסיעה או הנהיגה ברכב, בכפוף למחירון המוסד.
- קצבה חודשית לרכב לאבזרים מיוחדים שהיא קצבה גבוהה יותר מהקצבה המשולמת למי שברשותו רכב פרטי או מסחרי שאינו רכב לאבזרים מיוחדים.

ככלל, רכב לאבזרים מיוחדים הוא רכב שמותקנת בו מעלית או רמפה אשר באמצעותה המוגבל בניידות נכנס אל הרכב כשהוא ישוב בכסא הגלגלים שלו.

מעת לעת המכון הרפואי מאשר למוגבלים בניידות חסרי רישיון נהיגה, רכב פרטי או רכב מסחרי עם מושב נשלף שהוא מושב שניתן לחבר לו יחידת גלגלים והוא נשלף מהרכב, כחלופה למעלית.

עד עתה, במקרים בהם המכון הרפואי אישר שהמושב הנשלף משמש ככסא גלגלים עבור המוגבל בניידות, ראינו ברכב עם מושב נשלף כעונה להגדרה של "רכב לאבזרים מיוחדים", ומוגבל בניידות שהמכון אישר לו רכב כזה, היה זכאי לקבל מהמוסד את ההטבות המפורטות לעיל.

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות
טלפון 02-6709502
פקס 02-6521663

לאחרונה קבע ביה"ד האזורי לעבודה בפסק דינו, כי אין לראות במושב הנשלף כסא גלגלים. אי לכך, רכב עם מושב נשלף אינו עונה להגדרת "רכב לאבזרים מיוחדים". מוגבל בניידות שהמכון הרפואי אישר לו רכב פרטי או רכב מסחרי עם מושב נשלף, לא יהיה זכאי לקבל:

- קצבת ניידות לפי רכב קובע לאבזרים מיוחדים
- הלוואה לרכישת אבזרים מיוחדים
- הלוואה מקרן הלוואות - למעט אם המכון הרפואי קבע כי דרוש לו רכב לאבזרים מיוחדים ולמרות זאת אישר לו רכב פרטי או מסחרי עם מושב נשלף לפי בקשתו.

בתוקף: הוראות אלו יחולו על מי שתביעתו לגמלת ניידות טרם אושרה

[חזרה](#)

הגדרות

1. "רכב לאבזרים מיוחדים": רכב מיוחד שמאשר המכון הרפואי לבטיחות בדרכים שניתן להיכנס לתוכו בישיבה בכסא גלגלים או שניתן לנהוג בו תוך ישיבה בכסא גלגלים, והוא הרכב הקובע את היקף ההטבות להן זכאי המוגבל בניידות. הכניסה אל הרכב עם כסא הגלגלים נעשית באמצעות מעלית או רמפה לפי קביעת המכון.
2. "מושב נשלף": מושב רכב שניתן לחבר לו יחידת גלגלים והוא נשלף מחוץ לרכב. בכך הוא מאפשר את הכנסתו והוצאתו של המוגבל בניידות לרכב. לפי החלטה של וועדה מקצועית של משרד הבריאות ועל פי פסיקת ביה"ד האזורי – מושב נשלף אינו כסא גלגלים.
3. "הלוואה מקרן הלוואות": הלוואה למימון מחיר הרכב הקובע ללא מיסים. ככלל - ניתנת למי שוועדה רפואית קבעה כי המוגבל בניידות זקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו, ושהמכון קבע כי דרוש לו רכב לאבזרים מיוחדים, והוא רוכש רכב חדש באמצעות הלוואה עומדת. ההלוואה ניתנת בכל החלפת רכב, והופכת למענק בתום 5 שנים מיום שניתנה. בתנאים מיוחדים, ניתן לתת את ההלוואה פעם אחת בלבד גם למוגבלים בניידות שהרכב הקובע לגביהם אינו רכב לאבזרים מיוחדים ומתקיימים בהם התנאים המפורטים בהסכם - חוזר זה אינו דן במקרים אלה!
4. "המכון הרפואי": המכון הרפואי לבטיחות בדרכים.

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות
טלפון 02-6709502
פקס 02-6521663

קריטריונים לזכאות

מוגבל בניידות יהיה זכאי לקבל: הלוואה לרכישת רכב מ"קרן הלוואות", הלוואה לרכישת אבזרים מיוחדים וקצבת ניידות לפי רכב לאבזרים מיוחדים, אם מתקיימים בו כל התנאים הנדרשים בהסכם, לפי העניין, ובלבד שמתקיימים בו גם התנאים הבאים:

1. ועדה רפואית או ועדה רפואית לעררים קבעה כי הוא זקוק לכסא גלגלים ומשתמש בו.
2. המכון הרפואי קבע כי דרוש לו "רכב לאבזרים מיוחדים".

[חזרה](#)

אי זכאות

בפס"ד שניתן בעניינו של ארנון צברי קבע ביה"ד כי מושב נשלף אינו כסא גלגלים, וכי רכב עם מושב נשלף אינו עונה להגדרת "רכב לאבזרים מיוחדים" שבהסכם. ביה"ד נתן את החלטתו גם בהתבסס על חוות דעת של ועדה מקצועית מיום 24.12.08 שמינה מנכ"ל משרד הבריאות, אשר קבעה כי מושב נשלף אינו מתאים להיות תחליף קבוע לכסא גלגלים יחיד של נכה, ואינו יכול להוות פתרון קבע לצרכיו היומיומיים של נכה. לפיכך:

כאשר המכון הרפואי מאשר למוגבל בניידות רכב פרטי או רכב מסחרי עם מושב נשלף, הוא לא מאשר לו "רכב לאבזרים מיוחדים". כפועל יוצא מכך, המוגבל בניידות אינו זכאי לקבל: הלוואה לרכישת אבזרים מיוחדים. קצבת ניידות לפי הקטגוריה של רכב לאבזרים מיוחדים.

הלוואה לרכישת רכב מקרן הלוואות - למעט אם המכון הרפואי קבע כי דרוש לו רכב לאבזרים מיוחדים, והמליץ על רכב פרטי/מסחרי (עם מושב נשלף או בלעדיו) לפי בקשתו של המוגבל בניידות.

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות
טלפון 02-6709502
פקס 02-6521663

הוראות לביצוע

1. מעתה ואילך פקיד התביעות אינו צריך להשיג השגה על החלטת וועדה לגודל רכב אשר אישרה למוגבל בניידות רכב עם מושב נשלף, בגין עילה זו.
2. עם קבלת פרוטוקול וועדה לגודל רכב שאישרה רכב עם מושב נשלף, יש לדחות את תביעתו של המוגבל בניידות להלוואה לאבזרים מיוחדים באמצעות מסך 690.
3. יש להודיע למוגבל בניידות בכתב, כי קצבת הניידות תשולם לו לפי רכב פרטי בנפח המנוע של הרכב שהוא ירכוש, ולא יותר מנפח המנוע של הרכב שאושר לו ע"י המכון. גם אם הוא ירכוש רכב ויתקין בו מושב נשלף, הוא לא יהיה זכאי לקבל קצבת ניידות לפי הקטגוריה של רכב לאבזרים מיוחדים.
4. יש לדחות את תביעתו של מוגבל בניידות להלוואה לאבזרים מיוחדים, גם אם היה בידי אישור קודם להלוואה עומדת לצורך רכישת רכב עם מושב נשלף, והוא לא מימש אותו או לא הוכיח למוסד שהוא הזמין רכב בפרק הזמן שהאישור היה בתוקף.
יש להודיע למוגבל בניידות בכתב, כי אם הוא מעוניין לרכוש רכב עם מעלית או עם רמפה (רכב לאבזרים מיוחדים) ניתן להפנות אותו לבדיקה חוזרת בוועדה לגודל רכב לפי בקשתו. לשם כך עליו למלא טופס ערר על גודל רכב ולמוסרו למחלקת ניידות. הטיפול בתביעתו יעוכב עד לקבלת החלטת הוועדה לגודל רכב.
5. אם המכון הרפואי אישר רכב פרטי או רכב מסחרי עם מושב נשלף, יש לאשר לתובע גמלת ניידות בכפוף לכל תנאי הזכאות המפורטים בהסכם.
להלן פירוט ההטבות להן הוא עשוי להיות זכאי:
(1) קצבה לרכב פרטי לפי נפח המנוע של הרכב שנרכש ולא יותר מנפח המנוע של הרכב שאושר ע"י המכון הרפואי.
(2) הלוואה עומדת לכסוי המיסים החלים על הרכב שנרכש, ולא יותר מסכום המיסים החלים על הרכב שהמכון אישר.
(3) הלוואה לרכישת רכב מ"קרן הלוואות" – רק למי שהמכון קבע כי דרוש לו רכב עם מעלית או עם רמפה, ולבקשתו אישר לו רכב עם מושב נשלף.

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות
טלפון 02-6709502
פקס 02-6521663

תחולה:

1. מוגבלים בניידות שברשותם רכב עם מושב נשלף ומשתלמת להם קצבה לפי רכב לאבזרים מיוחדים, ימשיכו לקבל את אותה הקצבה, כל עוד הרכב ברשותם ובבעלותם וממשיכים להתקיים בהם תנאי הזכאות.
 2. מוגבלים בניידות שהונפק להם אישור עקרוני להלוואה עומדת, להלוואה מקרן הלוואות ו/או הלוואה לרכישת אבזרים לצורך רכישת רכב בו אישר המכון התקנת מושב נשלף, יהיו זכאים לקבל את ההטבות שאושרו להם לרבות קצבה לרכב לאבזרים מיוחדים, אם הם ירכשו רכב באמצעות אישור שניתן להם ויתקינו בו מושב נשלף.
 3. מוגבלים בניידות שהונפקו להם אישורים עקרוניים להלוואה עומדת, להלוואה מקרן הלוואות ו/או להלוואה לרכישת אבזרים מיוחדים לצורך רכישת רכב עם מושב נשלף, ולא מימשו את האישור להלוואה עומדת או שלא הזמינו רכב, ותוקף האישור פג, **לא יהיו זכאים** לקבל אישור חדש להלוואה לאבזרים מיוחדים וקצבה לפי הקטגוריה של רכב לאבזרים מיוחדים.
- במקרים אלה, ניתן יהיה להפנות את המוגבל בניידות לבדיקה חוזרת בוועדה לגודל רכב, לפי בקשתו, לפני מתן אישור נוסף להלוואה עומדת, גם אם לא חלפו 12 חודשים מיום הבדיקה האחרונה שלו בוועדה לגודל רכב או בוועדת השגה שבמכון.
- אם המכון יאשר רכב עם מעלית או עם רמפה, הוא יהיה זכאי עקרונית לקבל את כל ההטבות הניתנות לרכישת "רכב לאבזרים מיוחדים".

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות
טלפון 02-6709502
פקס 02-6521663

תהליך מקוון

הזנה ב"נייד":

בכל מקרה בו התקבלה החלטת מכון שאישרה למוגבל בניידות רכב עם מושב נשלף, יש:
 להזין במסך 110 בשדה "אבזרים מיוחדים" את קוד האבזר שאושר - קוד 109 או קוד 110.

בשורת "החלטה" בשדה "רכב א"מ" יש להזין: "לא".
אם המכון ציין בפרוטוקול כי דרוש לו רכב לאבזרים מיוחדים (רכב עם מעלית או רמפה)
אך אישר רכב פרטי או מסחרי עם מושב נשלף, יש להזין בשדה "זקוק לא"מ בחר רכב פרטי": "כן".

דחיית התביעה לאבזרים מיוחדים תיעשה במסך 690 :
בשדה "החלטה" יש להזין "דח" = דחייה. בשדה "סיבה" יש להזין "לג" = ועדה לא אישרה רכב לאבזרים מיוחדים.

חזרה

חשוב לדעת

1. מושב נשלף אינו כסא גלגלים.
2. "רכב לאבזרים מיוחדים" הוא רכב שהמוגבל בניידות נכנס אליו עם כסא הגלגלים. רכב שנכנסים אליו עם מושב נשלף הוא לא רכב לאבזרים מיוחדים.
3. מוגבל בניידות חסר רישיון נהיגה שהמכון לא אישר לו רכב אליו הוא ייכנס כשהוא ישוב בכסא גלגלים, אינו זכאי ל:
(1) מימון האבזרים שאישר המכון.
(2) קצבה לרכב לאבזרים מיוחדים
(3) הלוואה מקרן ההלוואות
4. אם המכון קבע שהמוגבל בניידות זקוק לרכב אליו הוא ייכנס כשהוא ישוב בכסא גלגלים, אך לפי בקשת הנבדק אישר לו רכב פרטי או רכב מסחרי (עם או בלי מושב נשלף), ניתן לאשר לו הלוואה מ"קרן ההלוואות" אם מתקיימים בו יתר התנאים הנדרשים.
5. הוראות אלו יחולו על מי שתביעתו לגמלת ניידות טרם אושרה

חזרה

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות
טלפון 02-6709502
פקס 02-6521663

מידע לנציגי שירות

1. מושב נשלף אינו כסא גלגלים.
2. רכב עם מושב נשלף אינו עונה להגדרה של "רכב לאבזרים מיוחדים" שבהסכם.
3. מי שהמכון הרפואי אישר לו רכב פרטי או רכב מסחרי עם מושב נשלף, יקבל הטבות לפי רכב פרטי ולא לפי "רכב לאבזרים מיוחדים".
4. אם המכון קבע שדרוש למוגבל בניידות רכב אליו הוא ייכנס כשהוא ישוב בכסא גלגלים, אך אישר לו רכב פרטי/מסחרי לפי בקשתו, (עם מושב נשלף או בלעדיו) הוא יהיה זכאי להלוואה לרכישת רכב מ"קרן הלוואות", אם מתקיימים בו יתר התנאים.

[חזרה](#)

רשימת תפוצה

מנהלי הסניפים
מנהלי סניפי משנה
מנהלי תחום הגמלאות
סגני מנהלי תחום הגמלאות
ממונים, רכזים, פקידי תביעות ניידות

[חזרה](#)

החוזר נכתב ע"י דיצה נחמדי ואהובה פרג

בברכה

לימור לוריא
מנהלת אגף א גמלאות נכות